

hollands noorderkwartier

jaargang 29

nummer 4

december 2015

aflevering **104**

In dit nummer o.a.:

Mijn grootmoeder Jeltje Barendsma

Volle broers met verschillende achternamen

Wat het schilderij van Maartje den Das teweeg bracht

Bijzonderheden in DTB en BS

ISSN: 1383-6773

Inhoud aflevering 104, jaargang 29, nummer 4, december 2015

Van de voorzitter.....	161
Opmerkelijk.....	161
Bestuursmededelingen en programma voorjaar 2016	162
Mijn grootmoeder Jeltje.....	163
Volle broers met verschillende achternamen.....	169
Nogmaals familie Louwe.....	171
Paleografie of oud-schriftkunde.....	172
Wat het schilderij van Maartje den Das teweeg bracht.....	176
Verslag van de HNK-lezingen in sept en okt 2015.....	178
Voor u gelezen	183
Boekbespreking.....	184
NGV-jubileum in de Betuwe.....	186
Nadere kennismaking met... Cees Smit	187
Bijzonderheden in DTB en BS.....	190
Nieuws over het digitaliseringsproject van de NGV.....	192

Datum van inlevering kopij en verschijning HNK Afdelingsblad:

Nummer 105 vóór 1 februari 2016, verschijnt begin maart 2016

Nummer 106 voor 1 mei 2016, verschijnt begin juni 2016

Colofon

Hollands Noorderkwartier is een uitgave van de gelijknamige afdeling van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) en verschijnt drie à vier keer per jaar. NGV-leden, ingedeeld als lid van HNK, ontvangen het blad gratis thuis. NGV-leden buiten het verzorgingsgebied van HNK kunnen zich als 'bijkomend lid' van HNK opgeven bij de secretaris van de NGV, postbus 26, 1380 AA Weesp; de daarvoor geldende contributie-toeslag ad € 9,00 per jaar wordt centraal door de NGV geïnd. Anderen kunnen zich abonneren door betaling van € 12,50 per jaar (incl. verzendkosten), te storten op bankrekeningnummer NL72INGB0000108334 t.n.v. NGV afdeling Hollands Noorderkwartier te Alkmaar, onder vermelding van 'abonnement HNK-afdelingsblad'.

Losse nummers € 2,50 (excl. verzendkosten).

Oplage: 400 exemplaren.

Vormgeving: Marry Luken

Druk: Kopieerinstelling Noordeloos, Scheldestraat 21, Alkmaar

De inhoud van ingezonden stukken valt buiten de verantwoording van de redactie. Artikelen kunnen door de redactie worden aangepast; over plaatsing beslist de redactie.

Voorpagina: Jeltje Barendsma, zie artikel pag. 163

*Truus Schoehuijs en Wil Hermanus
in de Grote Kerk.*

Voorwoord

Een in veel opzichten voorspoedig jaar loopt al weer ten einde. Ons jubileumfeest "50 jaar HNK" was een groot succes en vele goede sprekers kwamen in de loop van dit jaar bij ons langs. Naast de bestuurlijke zaken waren de hulpmiddagen in het Regionaal Archief met hulp bij genealogisch onderzoek en ook was er onze aanwezigheid bij plaatselijke activiteiten zoals op de Open Monumentendag in de Grote Kerk van Alkmaar.

Deze activiteiten lopen voor ons ten einde. Misschien kunnen wij de samenwerking met het archief nog voortzetten in een andere vorm, maar onze aanwezigheid in de Grote Kerk was dit jaar voor het laatst.

Er vallen nu eenmaal zaken weg en er komen weer bij, want *vernieuwen* is komend jaar het devies.

Ik hoop u binnenkort weer te ontmoeten,

Truus Schoehuijs

Opmerkelijk

Jos Kaldenbach onderhoudt contacten met talloze Duitse genealogische verenigingen. Onlangs ontving hij een mailtje uit Krefeld met de volgende tekst: *Ich habe in einem Buch 'Geschichtsblätter von Franz Hogenberg' einen Stich von Alkmaar gefunden. Den wollte ich Dir nicht vorenthalten...*

Programma voorjaar 2016 en bestuursmededelingen

door Wil Hermanus

Alle lezingen worden gehouden in zaal de Wijkplaats, Herenweg 14, 1829 AG Oudorp. Entree gratis. Introdúcés zijn welkom.

Woensdag 13 januari 2016. Aanvang 20.00 uur.
Nieuwjaarsbijeenkomst. Vertoning van een **aantal films uit het depot van het Regionaal Archief**. *Harry de Raad* verzorgt dit voor ons. Verder is er als vanouds een hapje en een drankje.

Woensdag 10 februari 2016. Aanvang 20.00 uur.
Lezing '**Boeven in de familie**' door *Hans van Felius*.
De spreker is archivaris in het Noord-Hollands Archief in Haarlem. In de meeste families is ooit wel eens iets schokkends gebeurd. In deze lezing wordt u meegenomen langs de archieven waar u boeven en schokkende gebeurtenissen in de familie terug kunt vinden.

U kunt de volgende HNK-avonden alvast in uw agenda noteren:

- **9 maart 2016** : Lezing ' Weeskamer archieven' door Bram Plantinga uit Leiderdorp.
- **13 april 2016**: Ledenvergadering en lezing door Jaap Zomerdijk uit De Rijp over zijn boek over de familie Zomerdijk uit West-Friesland en het DNA onderzoek dat daarbij gemaakt is. Lezing met power-point presentatie.

Goedkeuring Jaarcijfers over 2014.

Voorafgaande aan de bijeenkomst van 9 september 2015 is er een korte vergadering gehouden over de jaarcijfers van de penningmeester over 2014. In dat jaar overleed onze vorige penningmeester Hans van Veen en moest onze huidige penningmeester Hans Reijngoud onverwacht en in korte tijd de financiële zaken regelen. Daardoor konden in maart 2015 de jaarcijfers over 2014 nog niet gepresenteerd worden.

Op 9 september was het overzicht gereed en was de kascommissie bijeen geweest. Mevrouw Dini Brussen las het verslag voor en verklaarde dat alles in orde was. Daarmee kon décharge worden verleend aan het bestuur over 2014.

Met dank aan de penningmeester en, namens het bestuur, ook aan de leden van de kascommissie.

Wil Hermanus, secretaris HNK

Mijn grootmoeder Jeltje

door Maureen van Brenk

*Ze werd als Jeltje Barendsma geb.
te Amsterdam op 25-5-1891,
overl. Bergen (NH) 2-5-1980.*

*De geboorte van Jeltje werd
aangegeven door Clasina Albertina
Tijl, directrice van het ziekenhuis op
de Prinsengracht 717.
Getuigen waren Willem Färber,
agent en
Hillebrand van der Horst, zonder
beroep.*

*Jeltje is de natuurlijke dochter van
Elisabeth Barendsma.*

De moeder van Jeltje Barendsma is Elisabeth Barendsma, dochter van Bruin Barendsma en Renske van Dijk, geboren te Leeuwarden op 5-6-1865 en overleden te Amsterdam op 8-4-1944, Mercatorstraat 103-2 hoog. Ze wordt 4 dagen later begraven op de "Vredenhof" aan de Haarlemmerweg.

Als Elisabeth het leven schenkt aan dochter Jeltje is zij ongehuwd. Pas ruim twee jaar later treedt ze in het huwelijk met Jelle Reinder Fekkes en wel te Amsterdam op 29-9-1893. Op die datum wordt Jeltje erkend als dochter van de bruidegom en krijgt ze de achternaam Fekkes. Bruidegom Jelle is ook afkomstig uit Friesland, hij is geboren te Lemmer op 11-11-1841 en overleden te Amsterdam op 25-5-1925. Hij was een zoon van Reinder Fekkes en Nanke van der Veen. (Zowel de familie Fekkes als Barendsma vinden hun oorsprong in Friesland.)

Waarom zijn Jelle en Elisabeth niet eerder getrouwd? Zouden de ouders van Jelle bezwaar gemaakt hebben omdat hij nog maar 21 was? Was hij eigenlijk wel de vader? De naam Jeltje is zeer waarschijnlijk een vernoeming naar Jelle en dat suggereert dat hij de biologische vader was.

Zowel Jelle als Elisabeth zijn Nederduits Gereformeerd, dus het geloof kan ook geen bezwaar geweest zijn.

Jelle en Elisabeth hadden elkaar leren kennen op de veerdienst Amsterdam – Stavoren. Als ze trouwen is Elisabeth dienstbode en Jelle machinist op een sleepboot. Zijn carrière als zeeman gaat echter niet van een leien dakje. Er is bekend dat hij bij de veerdienst 'Alkmaar Pakket' in de functie als kapitein twee maal een aanvaring veroorzaakte wegens dronkenschap waardoor hij werd ontslagen.

Het is heel goed mogelijk dat juist de ouders van Elisabeth bezwaar hebben gemaakt tegen het huwelijk. De ouders van Jelle waren van het Friese land naar Amsterdam verhuisd. Het was bekend dat ze notoire drinkers waren die hun kinderschare verwaarloosden. Het verhaal gaat dat ze minstens een liter jenever per dag dronken. Vader en moeder Barendsma hadden waarschijnlijk weinig vertrouwen in hun a.s. schoonzoon. Maar hoe het ook zij, het stel trouwt uiteindelijk toch.

De jeugdjaren van Jeltje zijn niet bepaald gemakkelijk. Ze komt na haar geboorte als pleegdochter 'Jeltje Barends' in huis bij Cornelis Nicolaas Herman (geb. Delft 7-10-1857, overl. Amsterdam 31-12-1916) en zijn vrouw Catharina van Luik (geb. Zwolle 17-3-1859, overl. Amsterdam 10-4-1920) in de Jonge Roelensteeg nr. 6. Verder woont daar nog Herman Meijer (geb. Zwolle 15-12-1840), een schilder. De Jonge Roelensteeg verbindt de Nieuwzijdsvoorburgwal met de Kalverstraat.

Nadat Jelle en Elisabeth getrouwd zijn wordt Jeltje door haar ouders thuisgehaald....om een paar jaar later wéér bij de familie Herman te gaan wonen. Moet ze weer uit huis omdat ze een zusje en broertje krijgt? Kunnen Jelle en Elisabeth de verzorging niet aan? In 1897, op zesjarige leeftijd, komt ze tenslotte voorgoed bij haar ouders en zusje en broertje wonen. Jeltjes ouders krijgen daarna nog vijf kinderen en verhuizen in Amsterdam nog talloze malen.

Net als haar moeder wordt Jeltje dienstbode. Ze dient o.a. bij een welgestelde Joodse familie waar ze veel leert over omgangsvormen en taal en ze heeft hier later dankbaar gebruik van gemaakt.

Jeltje vindt in Theodorus (Theo) Marinus Hoogeboom haar grote liefde. Hij is geboren te Nieuwendam op 4-6-1888 en overleden te Amsterdam op 4-5-1929. Hij was de zoon van Nicolaas Hoogeboom en Petronella Pauwels. Ook de verhuizingen van Theo's ouders zijn talrijk. Zijn hele lagere school periode woonde hij op diverse adressen in wat nu De Baarsjes heet en hij ging vermoedelijk ergens in de Kinkerbuurt naar school.

Als Jeltje zwanger blijkt wil het stel trouwen, maar dat gaat niet zomaar. Ze dienen op 26 augustus 1912 bij de kantonrechter in Amsterdam een verzoek in tot "tusschenkomst" ten einde met elkaar in het huwelijk te kunnen treden. De ouders van Jeltje hebben namelijk hun toestemming tot het huwelijk geweigerd. Op het moment dat het verzoek wordt ingediend, wonen de geliefden reeds samen op de Goudsbloemstraat 119, 1 hoog. Jeltje is Nederlands Hervormd, maar Klaas van Katholieke huize. Zouden Jeltjes ouders daar problemen mee gehad hebben?

Op 16 oktober 1912 trouwen ze uiteindelijk met de volgende aantekening "een proces verbaal van tusschenkomst van den Rechter in het kanton Amsterdam, waaruit blijkt, dat de vader der bruid op de oproeping niet is verschenen en dat de moeder der bruid haar toestemming tot dit huwelijk heeft verleend".

Het eerste adres waar we het jonge echtpaar vinden is op de Goudsbloemstraat 119, gelegen in de "Jordaan". Waarschijnlijk hun "paleisje", maar de werkelijkheid was anders. Voor deze woning betaalden ze een huur van rond de 2 gulden. Er was zegge en schrijve één hele kamer waar alles in gebeuren moest, wonen, slapen, eten, dat was nog niet eens allemaal zo erg, maar de wc, of het tonnetje, zat onder het aanrecht. Hoe bedoelt u hygiëne? Iedere avond kwam de "Boldootwagen" om de tonnetjes te legen. Deze "Boldootwagen" heeft nog tot halverwege de twintigste eeuw gereden.

Theo was arbeider en lijnwerker, d.w.z. hij was werkzaam bij de spoorwegen of de tram. Theo stierf, slechts 41 jaar oud, aan een abces in de mond na een ziekbed van slechts drie dagen. Penicilline werd pas in WW II ontdekt.

Jeltje en Theo Hoogeboom krijgen 3 kinderen:

1. **Petronella Jeltje** of Nel en vaak ook Zus, geb. te Amsterdam 29-5-1913 en overl. te Port Douglas, Cairns, Australië op 16-3-1989. Nel trouwt (1) te Amsterdam op 30-11-1938 met **Johannes Herman Röbbken**, geb. Amsterdam 11-12-1913, overl. Port Douglas 18-3-1991,

zn. v. Johan Herman Röbbken en Maria Theodora Johanna Tweebeeke. Scheiding uitgesproken in 1964 Townsville (Queensland Australië). Zus trouwt (2) Cairns op 1-12-1964 met **David Farrington Whichello** geb. Engeland circa 1909, overl. Mossman, vlakbij Cairns (Queensland Australië) op 20-7-1991.

Johannes Röbbken trouwt (2) Cairns op 18-12-1964 met Hendrika Antonia Spermon, geb. Rotterdam op 1-7-1916, overl. Redcliffe (Queensland Australië) op 27-12-1986, dr. v. Petrus Frederik Spermon en Sara Muijzer. Hendrika Antonia Spermon was eerst getrouwd met ene Rammerath.

2. **Johannes (Han) Marinus**, geb. Amsterdam 20-7-1915, overl. Amsterdam op 18-2-1985. Hij trouwt (1) Amsterdam op 22-2-1945 met **Geertruida (Trudy) Wilhelmina Moos**, geb. Amsterdam 14-12-1918, overl. Amsterdam 27-6-1968, dr. v. Willem Karel Moos en Geertruida Jansen. Han en Trudie zijn gescheiden op 22-1-1952 te Amsterdam. Han trouwt (2) Texel op 3-1-1972 met **Hubertina (Trix) Francina Zwart**, geb. 18-6-1924.
3. **Theodorus (Theo) Marinus**, geb. Amsterdam 9-3-1920, overl. Medemblik 4-5-1988. Hij trouwt te Alkmaar op 28-10-1943 met **Adriana Arnolda Anna Maria van Puijfelik**, geb. Tilburg 3-8-1920, overl. Heerhugowaard 26-7-1999, dr. v. Johannes Aloysius van Puijfelik en Cornelia Maria Oostelbos.

Na het overlijden van Theo blijft Jeltje achter met drie kinderen van 16, 14 en 9 jaar. Ze verhuist vele malen, misschien omdat ze nergens haar draai kan vinden? Ze ontvangt een klein pensioentje van de gemeente Amsterdam, maar is dat genoeg om de kinderen te onderhouden. Nadat de kinderen de deur uit zijn, gaat Jeltje het huishouden doen voor een alleenstaande heer of dame.

In 1940 vertrekt ze vanuit Amsterdam naar Heiloo en vandaar naar Alkmaar en vervolgens Bergen. Als we de verhuizingen van haar kindertijd mee rekenen, is uit het bevolkingsregister en de gezinskaarten af te leiden dat ze 39 (!!!) keer is verhuisd.

Een bijzondere tijd in het leven van Jeltje is als ze als weduwe op een mooie zomerdag op het strand van Zandvoort **Wilhelmus Gerardus Switser** ontmoet, een politie te paard die ondeugende kinderen in de gaten houdt en badgasten waarschuwt die te ver de zee in gaan. Ze raken in gesprek en van het een komt

het ander... Het andere is een dochter, genaamd Willie Gerda, geboren op 12-6-1932. De familie kent haar beter als "Winnie".

Wilhelmus Gerardus Switser werd geb. Haarlem 2-7-1881, overl. Haarlem 7-3-1945. Hij trouwt Haarlem op 10-4-1907 met **Petronella Maria van Zutphen**, geb. Beverwijk 29-9-1883, overl. Haarlem 2-11-1918. Uit dit huwelijk zijn vier kinderen geboren; een zoon (deze is slechts 6 maanden geworden) en drie dochters. Petronella is mogelijk aan de Spaanse griep overleden.

Een huwelijk tussen weduwnaar Willem en Jeltje zat er helaas niet in. Willem was van katholieke huize en het verschil in geloof was voor hem blijkbaar onoverkomelijk. Ook in die tijd gold nog steeds: "Twee geloven op één kussen, daar slaapt de duivel tussen".

*Deze en volgende foto:
Jeltje en Gerrit Kooijman
anno 1954*

Een van de vele verhuizingen bracht Jeltje in januari 1954 bij weduwnaar **Gerrit Kooijman** in Bergen (NH), op de Beemsterlaan 21. Ze bleef daar tot juli 1957.

Gerrit Kooijman was decoratie- en huisschilder, geb. Noord-Zuid Schermer 2-4-1880, overl. na 1957, zn. v. Pieter Kooijman, veldarbeider en Trijntje Blankendaal.

Hij trouwt Noord-Scharwoude 2-4-1909 **Maartje Stam**, geb. Heerhugowaard 23-1-1884, overl. Bergen (NH) 20-9-1952, dr. v. Dirk Stam, logementhouder en Maartje Kriller.

Gerrit Kooijman en Maartje Stam hadden twee dochters. Toen Jeltje bij Gerrit introk waren die al lang en breed het huis uit. Toch is het wel aardig om iets meer van hen te weten, want Jeltje zal ze ongetwijfeld ontmoet hebben.

Van de jongste **Catharina Agatha Kooijman**, geb. Oudkarspel 28-6-1911, is niet zoveel bekend. Ze trouwde met J. Daalder en vertrok 10 februari 1936 naar Rotterdam.

Van de oudste weten we wel meer. **Maria (Marie) Hillegonda Kooijman**, geb. Oudkarspel 21-3-1910, overl. Bergen (NH) 22-10-1984. Ze trouwt Bergen (NH) 6-5-1932 met de 24 jaar oudere **Franciscus (Frans) Johannes Hui(j)smans**, kunstschilder, geb. Utrecht 9-9-1885, gescheiden van Cornelia Maria Kievit op 27-7-1931, zn. v. Johannes Andreas Huismans en Alida Geertruida Hogendijk.

Marie was graficus, aquarellist, illustrator, wandschilder en boekbandontwerper. Als illustrator van boeken gebruikte ze de naam Rie Kooyman. Zij werd o.a. bekend van "Luilekkerland", "Hoki Poki en het oerdier".

In Haarlem volgde ze de opleiding School voor Decoratieve Kunsten en Kunstambachten, later ging zij in Amsterdam naar de Kunstnijverheidsschool.

Rie en haar man gingen in Bergen wonen en raakten bevriend met Charley Toorop en andere kunstenaars. [Bron: website Lambiek.net.]

Nadat Jeltje in 1957 bij Gerrit Kooijman vertrekt, woont ze nog op diverse adressen in Bergen (NH). Op 82-jarige leeftijd verhuist ze naar Sanehof en een jaar later naar De Marke waar ze op 2-5-1980 overlijdt.

Jeltje resp. ca. 35 jaar, ca 47 jaar en 60 jaar.

Volle broers met verschillende achternamen

door José Schenk

Het gebeurt wel dat je in het dagelijks leven met iemand aan de praat raakt over families. Die persoon heeft een bepaalde familienaam en toevallig ken je ook iemand met die naam. Op je vraag of beide personen soms familie van elkaar zijn, krijg je dan wel eens het antwoord: ‘Nee, want dat schrijf je anders.’

Iemand die met genealogisch onderzoek bezig is, weet meestal wel dat de spelling niet iets is om je blind op te staren. Vooral in de DTB-boeken worden familienamen vaak met tal van spellingsvarianten genoteerd. Als je rekening houdt met de uitspraak en de klank van de naam kun je uit de DTB-boeken vaak wel een fragmentgenealogie reconstrueren. Familieleden met een geheel andere naam ontdek je zo niet.

Van José Schenk ontving de redactie de transcriptie van een akte waaruit weer eens blijkt hoe belangrijk het is om notariële archieven te raadplegen. Deze notariële akte toont duidelijk aan dat twee volle broers verschillende achternamen gebruiken. De getuigen die dit bevestigen zeggen expliciet dat het volle broers zijn, hoewel hun ‘toenamen’ verschillend zijn. Sterker nog: aan het eind van de akte kunt u lezen dat dit in die tijd en die streek geen zeldzaam verschijnsel was. Leest u maar mee.

Oud Notarieel De Rijp inv. 4501

Op den 22 Maart 1754 compareerden voor mij Cornelis Bec, notaris tot Rijp bij den Hove van Holland geadmitteerd ende de nagenoemde getuigen:

Sijmon Coijman, oud 77 jaren, **Cornelis Huiberts**, oud 61 jaren en **Jan Nol**, mede oud 61 jaaren, allen aan mij notaris bekend en woonende in de bedijkte Starmeer: dewelke inhererende of blijvende bij hen lieder verklaring op den 4 deeser maand maart ten overstaan van mij notaris en getuigen gepasseert bij deesen nader ten versoeke van **Gerrid Claasz Visser** woonende in den Huijgenwaard getuijgen en verklaren

dat zij getuigen wel hebben gekend: **Gerrit Hendriksz Boot**, nu al sedert eenigen tijd gewoond hebbende te Amsterdam, en wel (so als zij getuigen geïnformeert sijn) in de Utrechtsche Dwarsstraat alwaar hij nu eenige dagen geleeden (mede zoals zij getuigen sijn onderrigt geworden) is overleeden, en dat zij getuigen wel weeten dat dezelve **Gerrit Hendriksz Boot** is geweest het eenigste nagelaten kind van **Hendrik Gerritsz Boot** en **Aaltje Lauris Slot**, in der tijd egte lieden in haar leven gewoond hebbende in de Starmeer

Gelijk meede dat dezelve **Hendrik Gerritsz Boot** is geweest eene volle broeder van **Claas Gerritsz Visser**, die den vader geweest is van den requirant **Gerrit Claasz Visser** en welke **Claas Gerritsz Visser** zijnen even gemelden soon **Gerrit Claasz Visser** in Huwelijk met **Aaltje Jacobs Koomen** heeft verwekt

Verklarende zij getuigen verder dat de voornoemde, nu laatst te Amsterdam overledene **Gerrit Hendriksz Boot** geen wettige kind, kinderen, nog verdere descendentes voor zo veel hen getuigen bekend ofte door hen ooit gehoord is nogte eenige susters of broeders van heelen of halven bedde, nogte der selver kind kinderen of verdere afcomelingen, gelijk meede niet ouders of grootouders ofte een van dezelve nog eenige oom ofte moeije, nogte eenige kind of kinderen van eene voor hem overledene oom ofte moeije van vaders nogte van moeders zijde dan alleenlijk de voorn[oemde] requirant **Gerrit Claasz Visser** heeft nagelaten.

Gevende zij getuigen voor redenen van weetenschap en wel eerst de getuige **Cornelis Huibertsz** dat hij in huwelijk gehad heeft **Guurtje Cornelis** die een dogter was van de suster van **Claas Gerritsz Visser**, de vader van den requirant en van de voorn[oemde] **Hendrik Gerritsz Boot** die de vader was van den nu onlangs overleedenen **Gerrit Hendriksz Boot** .

En de twee andere getuigen **Sijmon Coijman** en **Jan Nol** dat zij beide te weeten de eerste drie en vijftig en de laatste agt en vijftig jaaren in Starmeer hebben gewoond alwaar de bovengenoemde ouders van den voornoemden nu overleedenen **Gerrit Hendriksz Boot**, mede nevens hen getuigen gewoond hebben en zij getuigen met deselve gebuuren geweest sijn
En dat zij getuigen alle alzo alle de voorengemelde persoonen wel gekent hebben, en met deselve gemeensaam omgegaan of verkeert hebben en alzo hun hier boven gemelde verklaringe met genoegsame sekerheid weeten en bereid sijn het zelve met eede te bevestigen.

Laatstelijk verklaren zij getuigen nog tot wegneeming van alle bedenking die er zouden kunnen ontstaan over de verschillende toenamen van de vader van den requirant genaamd sijnde geweest **Claas Gerritsz** en wiens toenaam was **Visser** en van den vader van den voornoemden nu overleedenen die genaamd was **Hendrik Gerritsz** dog die toegenaamd was **Boot**, dat die verscheidenheid van toenamen aan niet anders is toe te schrijven dan aan een gewoonte of gebruik hier omstreeks om de kind of kinderen somtijds na iemand ter gedagtenis zo het hun voorkomt van den zelve te noemen, dus dikwerf zoonen van dezelve ouders verscheiden vannen of toenamen voeren

*Aldus gepasseert in de Rijp present **Jacob Laan** en **Jan Goossemsz**, woonende
aldaar als versogt tot getuigen*

Sijmon Kooijman

Cornelis Huijbers

Jan Nol

Jacob Laan

Jan Goosemse

Cornelis Beck Not[aris] Publ[iq]

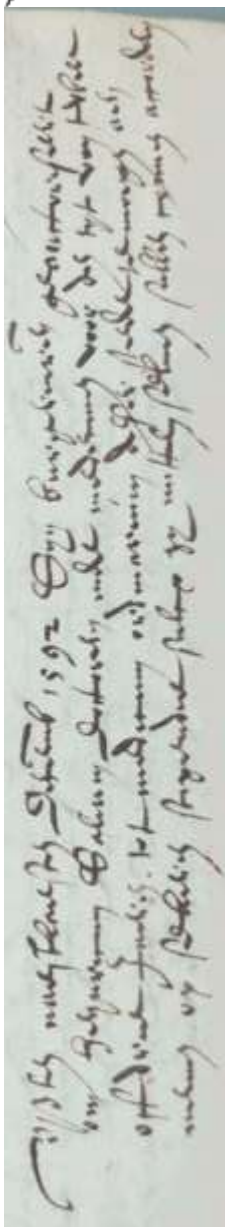
Nogmaals de familie Louwe...

Het is al enige tijd geleden dat het boek “Stamboom Familie Louwe en aanverwanten” is verschenen. Wij hebben dan ook al diverse Louwes op bezoek gehad om het boek op te halen. Dat vonden we ontzettend leuk. We hebben Louwes ontmoet die wij nog nooit eerder gezien hadden en het was bijzonder om hun verhalen te horen. Ondertussen zijn alle boeken die wij besteld hadden, 130 stuks, verkocht.

Begin september heeft ook het weekblad “De Duinstreek” een artikel gewijd aan het boek, met als gevolg dat er nieuwe bestellingen zijn gedaan. Wij hebben nu een wachtlijst aangemaakt en zodra wij 10 of 20 aanmeldingen hebben voor het stamboomboek gaan wij toch een 2^e druk uitgeven!

Wilt u of een van de familieleden nog een boek hebben schroom niet het te melden aan ons zodat wij dan eerder aan het aantal zijn om een 2^e druk te laten maken. Als wij een 2^e druk gaan maken dan is er een mogelijkheid om kleine verbeteringen aan te brengen. Graag horen wij dan ook van u of u geconstateerd hebt dat er iets fout is (datum e.d.) zodat wij dat waarschijnlijk in de 2^e druk kunnen verbeteren.

Jaap en Ria Leek

Upten naestlaesten decembris 1592, syn burgermeesteren geautoriseert om Heynricum Salium doctorem inde medicinen voor den tyt van twee off drie jaeren tot medicum ordinarium deser stede te moegen aen nemen, op sekeren stipendie sulcx zy mitten selven connen accorderen

Zorg voor zieken en doden.

1592. De vroedschap (gemeenteraad) van Alkmaar neemt samen met de vier burgermeesteren in de vroedschapsvergaderingen besluiten (resoluties) om het leven en de gang van zaken in de stad te regelen. Er is een schrijver die alles netjes noteert. Hij heeft jarenlang deze functie vervuld, gezien het handschrift dat heel lang hetzelfde is gebleven. Alles komt voorbij, ook de medische zaken. Regionaal Archief Alkmaar, vroedschapsresoluties inv. nr. 39

Het schrift is regelmatig. De eind-n is aangegeven met een kromme afkortingshaal naar beneden. Een 'ij' met puntjes schrijft hij nooit, hij gebruikt de 'y'. Hij latiniseert sommige zaken; hij heeft verstand van de Latijnse taal. De dokter, 'doctorem', heet Henrices Salies. Het gebruik van de naam in de 4de naamval in de bovenstaande zin is verantwoordelijk voor Latijnse uitgangen van 'Heynricum Salium' en ook voor het daarbij behorende beroep, bijvoeglijk gebruikt, 'medicum ordinarium' of huisarts. Er is voor hem een toelage, maar het juiste bedrag moet nog goedgekeurd worden.

Drie maanden later, 1 april 1593 voegt de schrijver toe, dat de dokter voor 3 jaar is aangesteld. Er is weinig ruimte, dus het staat wat kriebelig in de kantlijn en tussen de tekst:

De heeren burgermeesteren zyn
achtervolgende die auctorisatie henlyden bij de vroetschap gegeven geaccordeert ~~1654~~ mit doctor
Henrices Salies als dat hy
den stede ende den burgeren als medicus ordinaris dienen sal den tyt van drie jaeren, ingaende den
1^{en} aprilis 93 ende daer voor
sjaers genieten C gulden verschynende tot 2 termynen sjaers telcken 50 gulden des sal hy den
Goodshuysen ende armen om niet dienen.

Is voorts geresolveert ende goet gevonden dat men den craemvrouwen, drinkelingen ende nedergeslagenen op die schouderen ende niet onder den armen ter begravenisse sal brengen.

De hoofdtekst is weggepoetst, de toegevoegde tekst is nóg amper te lezen, maar in het tekstvak hiernaast ziet u wat er staat.

De dokter zal f100,- per jaar zal krijgen en van hem wordt verwacht dat hij de inwoners van de Godshuizen en de armen 'om niet zal dienen', gratis zal helpen.

Het stadsbestuur toont haar barmhartige kant en heeft het beste met de Alkmaarse inwoners voor. Zelfs de doden zullen respectvoller behandeld worden. Het blijkt uit de volgende resolutie:

Je sleept de doden, waar voor de begrafenis geen geld beschikbaar is, niet onder je armen over straat, maar je draagt ze netjes hoog op één of meerdere schouderen naar het graf.

In de Alkmaarse schilderkunst komt ook de barmhartigheid naar voren.

Afbeeldingen uit de collectie van Regionaal Archief Alkmaar. 'Het bezoeken van de zieken' en 'Het begraven van de doden'. Twee van de zeven Werken van Barmhartigheid, geschilderd door de onbekende meester van Alkmaar voor de Grote Kerk omstreeks 1504. De zeven werken waren tot 1914 aanwezig in de Grote Kerk. In dat jaar zijn ze aangekocht door het Rijksmuseum. Nu hangen er kopieën in de Grote Kerk.

Wilt zieken ende crancken viisenteren,
U loon sal cwelick vermeren

Van de doden te begraven, so wij lesen
Wert Thobias van God gepresen

Wilt zieken ende crancken viisenteren,
U loon zal cwelick vermeren

Van de doden te begraven, so wij lesen
Wert Thobias van God gepresen.

auctoriseren – bekrachtigen
stipendie – toelage of beurs
accorderen – goedkeuren,
resolveren – besluiten

[Opm. redactie: Om de originele tekstfragmenten zo groot mogelijk af te drukken zijn ze gekanteld.]

Wat het schilderij van Maartje den Das te weeg bracht...

door Femia de Ridder/Marry Luken

Het was Femia de Ridder bekend dat er een schilderij bestond waarop haar grootmoeder Maartje den Das was afgebeeld. Dat schilderij hing vroeger in het huis van Femia's moeder.

Femia had gehoord dat haar moeder het schilderij indertijd niet kreeg toen de spullen van haar overleden vader (Femia's opa) werden verdeeld. Femia's moeder had van jongsaf tijdens de maaltijden tegen het schilderij aangekeken dat tegenover haar aan de muur hing. Ze had het schilderij graag willen hebben, maar het werd aan haar oom Jan gegund, een broer van de overledene. Haar tante Jannetje had eenzelfde schilderij, dus die had het niet nodig.

Moeder kreeg wel een door Maartje den Das geborduurd schilderij met een bok. Dat hing altijd in Femia's ouderlijk huis in de kamer, maar de wol en de stof werden slecht zodat Femia's oudste zus een nieuw borduurstuk maakte naar de kleur en de afbeelding van het origineel. Het vergane werk van Maartje den Das ligt heden ten dage bij Femia in de kast.

Toen oom Jan, en ook zijn zoon overleden waren, kwam de oudste dochter van tante Jannetje met een brief waarin gevraagd werd wat er met het schilderij moest gebeuren. De afloop hoorde Femia's moeder helaas niet. Toen Femia op een gegeven moment met de hobby genealogie begon, werd ze toch wel heel nieuwsgierig bij wie dat schilderij beland was. Met wat moeite vond ze het adres van de jongste dochter van tante Jannetje.

Femia nam met haar contact op en vertelde dat haar moeder herhaaldelijk sprak over de teleurstelling dat ze indertijd het schilderij niet mocht hebben. Toen kwam aan het licht dat nicht Maartje (Maap) Strooker het ene schilderij bezat, en haar zus het andere. Nadat dit verhaal Maartje Strooker ter ore was gekomen, kwam zij tot de conclusie dat Femia's moeder meer recht op het schilderij had. Hierna kreeg Femia's moeder een briefkaart.

Smilde, 17 Dec. '86

Beste Milt, Maartje,

Na de telefoonsprekken met je dochter Phemie, welke ik zeer op prijs fessel heb, spijje het me dat we het contact met elkaar niet konijt waren. Maar het is nog niet te laat om iets goed te maken.

Milt steeds, als ik in Schoorl logeerde, jadaank zal ik eens naar Maartje van Dronthorn gaan. Maar daar bleeft het bij als ik komend jaar weel naar Schoorl kan gaan — mag ik je dan op komen ziele?

H. Had het ook zijn jwonde als je met je dochter met zoe komn besochten. H. het oetl bevestiginge van vroeger verzameld.

H. zoe zo fragg het adres van Phemie hebbe en keer belof. om? Misochien stundt Zij me del eens. Jfaat het food met je?

Prettige Kerstdagen
en een
Gelukkig Nieuwjaar!

H. Huit een adress in, wat via Luit van Ome diek Hogerovot in Jaag 2° kant kwam. Een familie lid seit 7. Dfrike Maartje heeft je zoe er iet aan.

Tol lieus hong ik, weel jwonden, oet en je henderen
Maap Strooker

“En... wie schetst onze verbazing toen mijn zus Tiny en Femia op een dag bij moeder waren, dat er twee kwieke dametjes van 80 jaar tijdens hun vakantie in Schoorl, op bezoek kwamen met een rugzak op de rug. Maap Strooker had tot grote verbazing van moeder, het bewuste schilderij voor haar mee. Moeder was overdonderd dat zij dit op haar tachtigste kreeg. Ze was er stil van.”

“Door dit voorval leerden wij dus moeders nicht kennen. Tussen ons ontstond een heel goede band en mijn man en ik gingen regelmatig naar Smilde waarheen zij met twee vriendinnen na haar pensioen was verhuisd. Maap was vóór haar pensioen wijkzuster in Zaandijk/Koog aan de Zaan. Zo vonden deze Zaankanters (Femia en haar man dus) elkaar met de gezamenlijke achtergrond “de jeugd in Bergen doorgebracht te hebben”.

Maartje den Das.

Woensdagavond 9 september 2015

Lezing 'Brieven boven water' door J.J. Kaldenbach

De lezing bestond uit twee delen: brieven als buit en de Sont-tolregisters.

3 van de 5 boeken over de brieven

Brieven als buit.

Mensen voerden altijd al oorlog. Dat was eeuwen geleden al zo en vandaag is het al niet veel beter. Van 1665 tot 1784 was Nederland in oorlog met Engeland. We spreken dan van vier oorlogen. Schepen werden geënterd en beschoten. De Engelsen namen bezit van de Nederlandse schepen en brachten de inhoud, zoals de administratie waaronder de velen brieven naar de archieven in de Tower. De schepen werden door de Highcourt of Admiralty tot Engels eigendom verklaard. De historicus Roelof van Gelder ontdekte dat er in Engeland, in de Towerarchieven, brieven lagen die afkomstig waren van de zeilschepen uit Nederland. Men noemde het ook de brievencollectie Admiralty Court, de Prize Papers of de Sailing Letters. Die brieven werden geschreven door het gewone zeemansvolk, voor zover die konden schrijven en anders was er wel iemand aan boord die op verzoek de brief schreef. De inhoud gaat over gewone dingen zoals huwelijksaanzoeken, familie, vrienden, zakenrelaties, weers-omstandigheden, ziekten, oorlog e.d.

Vanwege zijn kennis van de Duitse taal werd Jos Kaldenbach gevraagd mee te helpen om Duitse brieven te vertalen. Deze brieven waren geschreven in een priegel handschrift. De reden daarvoor was dat op de VOC-schepen geen dagboeken bijgehouden mochten worden omdat bij oorlogshandelingen op die manier gegevens aan de vijand konden worden gegeven. Priegelschrift is moeilijk te lezen en op die manier kon men toch verboden zaken opschrijven. Op de schepen waren naast de zeelieden ook soldaten aanwezig. Een vijand wil natuurlijk weten hoeveel tegenstand ze kunnen verwachten. Op het hoogtepunt van de macht van de VOC waren er zo'n 25.000 man in dienst.

In de archieven kreeg men het voorelkaar dat de brieven gefotografeerd konden worden. Daarna werden ze naar Nederland gebracht om te worden vertaald. Het aardige van de brieven is dat het werd geschreven in gewoon spreektaal, de hogere klasse schreef in Latijn. Zo komt de gewone man aan het woord. Om er zeker van te zijn dat de brieven zouden aankomen werden er meerdere, soms vier, geschreven en via verschillende wegen verzonden. Veel brieven zijn door verschillende schrijvers gemaakt.

De Sont-tolregisters.

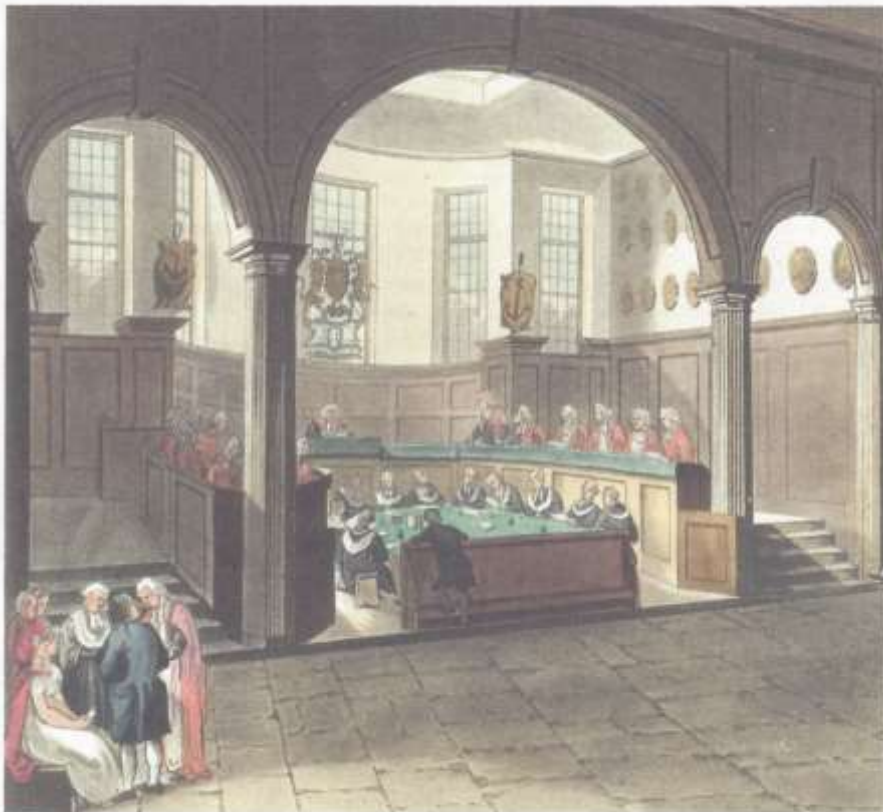
Dit zijn geschriften die handelen over de belastingen die de schepen moesten betalen om via de Sont naar b.v. Petersburg, Dantzig of Ostersoen te kunnen zeilen. Bij Helsingor, tussen Zweden en Denemarken, werd tol geheven en de betalingen opgeschreven met de naam van de kapitein er bij. Op die brieven staat dan welke kapitein er betaalde voor de doorvaart. Deze tolheffing begon in 1400 en eindigde in 1856.

Aanvullende gegevens

Historicus S. Braunius ontdekte in 1980 de Scheepspost. M. van der Wal (universiteit van Leiden) begon in 2008 een 5 jaar durend onderzoek naar 'brief als buit'. 1665-1674 was de 2^e en 3^e Engelse oorlog. 1776-1784 de 4^e Engelse oorlog en Amerikaanse Onafhankelijkheidsoorlog. De Koninklijke Bibliotheek van het Nationaal Archief Den Haag liet brieven fotograferen.

December 2011: Het Meertens Instituut startte het project "gekaapte brieven" er werden 10.000 foto's getranscribeerd door ruim 100 vrijwilligers.

Oktober 2012: De website werd gelanceerd en is digitaal te raadplegen.
www.soundtoll.nl/index.php/nl/.

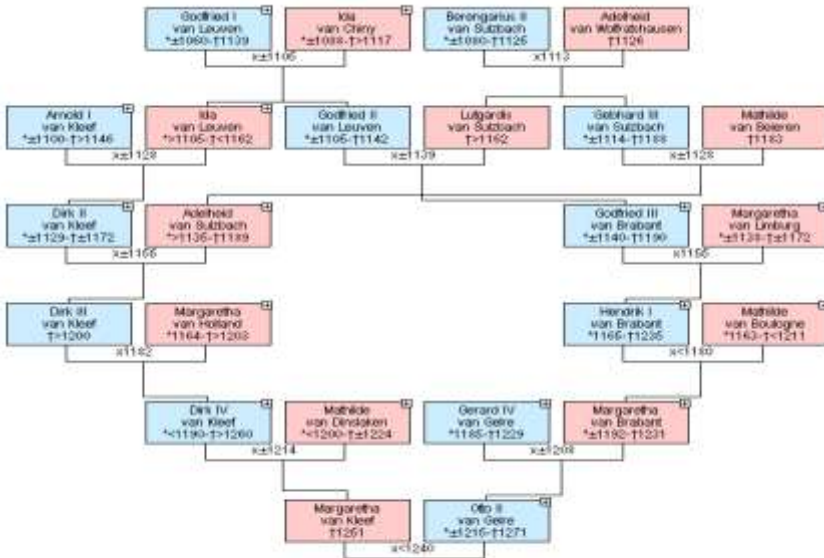
De rechtszaal in Doctor's Commons, waar het Prize Court van het High Court of Admiralty zitting hield. Detail aquatint door Thomas Rowlandson, 1808. (Maritiem Museum Rotterdam, P4392)

Het verslag van de HNK-avond in november houdt u tegoeed. Het wordt vanwege ruimtegebrek in het volgende HNK-blad gepubliceerd.

Woensdagavond 14 oktober 2015

Lezing 'Terug met het onderzoek tot in de Middeleeuwen' door Rob Dix

Een stamboom kan verschillende vormen hebben. Een stamreeks, kwartierstaat, parenteel of familie verhalen met een stukje stamreeks. Tot 1650 is veel terug te vinden. Aktes lezen gaat redelijk, internet biedt vele antwoorden (met dank aan de digitalisering) Om verder terug te gaan, b.v. richting Karel de Grote (742-814) is heel wat complexer. Er komt kennis van oudschrift bij kijken en daar heb je een cursus voor nodig. De kwartierstaten geven een indruk hoe verweven families eigenlijk zijn. De kwartierstaat begint bij de probant die het nr.1 krijgt en de vader nr. 2, zijn vader nr. 4 enz. we hebben hier te maken met een rekenkundige reeks die zich zelf verdubbeld. Als we uitgaan van 30 generaties dan zijn er 1.4 miljard voorouders! Rond het jaar 1000 leefden in West-Europa ca. 20 miljoen mensen. We spreken dan ook van een kwartierherhaling. Het is dan ook zaak om via de vrouwelijke lijn voorouders te vinden. Immers hoe verder terug in de tijd hoe minder mensen.....? In onderstaand schema zien we dat Margaretha en Otto II de zelfde voorouders hebben.

Opgemaakt met GensDataPro ©

In de loop der eeuwen hebben we te maken met bevolkingsaanwas en bevolkingsafname.

Karakteristieken 1

1100-1300 agrarische revolutie, gronden werden ontwaterd, molenbouw, ontwikkeling ambachten, productie. Opkomst steden, kruistochten hierdoor specerijenhandel. Gevolg ontmenging d.w.z. minder kwartierherhaling.

Karakteristieken 2

14^e eeuw, epidemieën en misoogsten. Toename van kloosterlingen, onvruchtbaarheid en kindersterfte. Gevolg bevolkingsreductie, kwartierherhaling.

Na 1450 neemt de bevolking weer toe.

Rob Dix is een database aan het opbouwen van bronnen die moeilijk toegankelijk zijn en die via het programma GensDataPro kunnen worden ingevoerd. Dit genealogisch programma zoekt, bij voldoende ingevoerde gegevens, de mogelijke linken met de gezamenlijke voorouders. De bedoeling van Rob Dix is om de gegevens openbaar te maken. Dat kan nog wel zo'n 5 jaar duren!

Van belang is dat bronnen op minimaal twee manieren worden gecontroleerd. En dan zijn er ook de valkuilen. Personen die onder verschillende namen bekend zijn. Jan Meuwe is dezelfde als Jan van Dongelberg en Jan van Waveren (bij erfenissen nam men soms de naam van b.v. een boerderij als achternaam aan). Namen die klakkeloos werden overgeschreven. We moeten altijd opletten met de gevonden gegevens, een fout is zo gemaakt. In historische kranten kan je artikelen op namen vinden. De computer leest niet altijd de juiste naam. We hadden een interessante en leerzame avond. Vooral de wetenschappelijke benadering van Rob Dix opent weer nieuwe wegen in de genealogie. Het is aan de onderzoeker verder hoe ver hij kan en wil gaan.

Nabericht: in het blad Wij van Zeeland, 17^e jaargang, nr 4 van oktober 2015 kwam ik een verslag, van een lezing tegen, van Toon van Gestel (voorzitter NGV) "PopulatieGenealogie". Hierin wordt ingegaan op de kwartierstaat en de verdubbeling van het getal 2. Hierdoor ontstaat een vlechtwerk waarin families met elkaar verbonden worden. Hier worden kwartierherhalingen gebruikt om verwantschappen aan te tonen. Zo worden families van omringende dorpen aan elkaar gevlochten. Aan de hand van de kwartierstaten wordt bekeken of er groepen zijn die weer passen bij andere kwartierstaten.

Oud Alkmaar, 39^e jg, nr. 2, 2015:

Het station van Alkmaar. Het station van Alkmaar bestaat op 18 december 2015, 150 jaar. Op het ogenblik wordt druk gewerkt aan de herinrichting ervan. Uit het volgende verhaal blijkt onder meer dat dit niet de eerste verbouwing is sinds het station werd opgeleverd. In 1839 kwam de eerste spoorlijn Amsterdam-Haarlem klaar. Daarna werd er druk gediscuseerd over nieuwe lijnen. In de spoorwegwet van 1860 wordt Amsterdam-Den Helder genoemd. Door Karel Beentjes.

Hoe Spaander naar Alkmaar kwam. Op 31 maart 2015 was herenmodezaak Spaander precies 100 jaar in Alkmaar. Op 1 januari werd dit echt Alkmaarse familiebedrijf de dupe van een grote brand. De oorsprong van de zaak ligt in Hoorn en de familie achter dit bedrijf heet niet Spaander.... Door Marlies ten Berge en Eelkje Knol.

De Kroniek Graft, De Rijk en Schermer, 32^e jg, nr. 3, september 2015:

De Familie Geerke, een verhaal van uitersten. Zowel in De Rijk als in Schermerhorn hebben de Geerke's handel gedreven. Het waren grutters en handelaars in koloniale waren. Het is een verkort verhaal uit de stamboom van de Geerke's. De bedoeling is dat de hele stamboom gepubliceerd wordt. Door Fred Hoek.

Openbare straatverlichting op het Schermereiland. De geschiedenis van de straatverlichting van af 1544. Door Eric Berkhout.

De Clock van Callens-ooghe, Hist. Ver. Callantsoog, 30^e jg, nr. 2, juni 2015:

Sleutels aan de Langevliet. Dick (85) en Lotte (83) Sleutel-Groet, vertellen over het boerenleven aan de Langevliet. Een interview. Door Dymph Molenaar.

De Gouden Engel, nr 32, najaar 2015:

De oorsprong van de naam Koedijk. Sint Pancras en Koedijk waren eeuwen nauw verbonden. Door Bert Buitink.

Boeren aan de overkant. Land dat bij Bergen hoorden en gebruikt werd door Koedijkers. Door Jack Muis.

Bevolking te nieuwsgierig (I) 3 juli 1942 stortte een Engelse bommenwerper neer in de polder Woudmeer. Van de zeven bemanningsleden overleefde er twee. De bevoking bracht ze naar Dr. van Hesteren. Veertien bewoners werden verhoord. Een artikel van het procesverbaal met een reconstructie. Door Siem Bakker.

Alva's Raad van Beroerten. Reconstructie van een Beeldenstorm in een Hollandsdorp. Door Sander Wassing.

Verklaring van de naam Tuitjehorn. Een verklaring van de naam door Klaas van Schoneveld, overleden, uit Enigenburg. Door Sam Schipper.

BOEKBESPREKING

Jan Breggeman

Struinende-Vort, de families De Rijcke en Arents. Auteur Henk Visser.

Een fraai geïllustreerd boek, goed verzorgd, mooi papier met een afdruk van een schilderij van de auteur; boer met ploeg en paard in het Zeeuwse land.

Het boek staat vol verhalen die opgeschreven zijn door leden van de gezinnen en aangevuld met foto's, akten, geboorte- en overlijdensadvertenties.

Verhalen van personen die als levensloop zijn opgetekend, bijna documentaires van polderjongens in de Wieringermeer zoals zij dat hebben beleefd. Wroetend met de schop in de zeelei, de ontberingen die ze doorstonden. Het onderwater zetten van de polder door de Duitsers in de laatste oorlogsmaand en wat daar de gevolgen van waren.

De vlucht van Jan de Rijcke naar de DDR, om zo te voorkomen dat hij als soldaat naar Nieuw Guinea moest. Hij vroeg asiel aan en werd door de Stasi uitgebreid ondervraagd. De manier waarop dat ging werd door zijn ouders verteld en aangevuld met brieven en krantenartikelen en gegevens van de Stasi.

Voor de jongste generatie een prachtige bron van hoe hun ouders en voorouders met de dingen omgingen.

De familiebanden zijn over vier families verdeeld: De Rijcke, De Clercq, Arents en Bleeker. Vanaf 1885 zijn ze als kwartierstaat afgedrukt. De nazaten tot ca. 1930 zijn als stamreeksen genoteerd. De jongste generaties tot heden zijn in de verhalen als tekst verwerkt.

Doordat het een verhalenboek is geworden, is het wat lastig om de personen en de plek die ze innemen in de families, te plaatsen. Zeker als je op zoek gaat naar een naam van een persoon die in de tekst verwerkt is.

Het boek is zeer de moeite van het lezen waard. De levensverhalen zijn heel waardevol en ze dragen zeker bij aan de geschiedenis van Noord-Holland en Zeeland.

Guus en Hendrikje de Rijcke-Arents, pioniers in de Wieringermeer.

NGV-jubileum in de Betuwe

door Jos Kaldenbach

Omdat andere afdelingen ook op ons jubileumfeestje waren, besloot het bestuur van HNK, ook een afvaardiging naar hun 40- jarig jubileum af te vaardigen. Dat werd ik dus, die op vrijdagmiddag 28 augustus naar het streekmuseum Baron van Brakell in Ommeren reisde. Het bleek een unieke locatie te zijn. Omdat er van het fonds van de sociaal bewogen baron nog geld over was, kon een enorm gebouw worden neergezet, 3 verdiepingen met duizenden m2 ruimte, voor het Boerenwagenmuseum, het Arend Datema Instituut en de Historische Kring Kesteren.

De presentatie over de baron Frederik Louis Willem van Brakell van den Eng (1788-1865) en zijn vrouw en achternicht Albertina Frederika Clara van Neukirchen gen. Van Nyvenheim, zeer sociaal bewogen landheren en landbouwers, kinderloos gestorven, met een prachtig testament, werd gevolgd door de lezing door Martin de Bruijn van het RAR (<http://RegionaalArchiefRivierenland.nl>) in Tiel over de kastelen en heerlijkheden in hun rayon Culemborg- Buren- Tiel. Ook dit was een eyeopener. Tientallen versterkte huizen en kastelen waren of zijn daar in dat grensgebied te vinden. De archieven zijn slechts deels bij hen in Tiel te vinden, het www.GeldersArchief.nl en de Nassause Domeinraad in het Nationaal Archief in den Haag hebben er veel meer (via www.gahetna.nl).

Maar een juweeltje is in Tiel b.v. het archief van de heerlijkheid Kerkwijk van de familie Lenshoek, dat ook verpondingsregisters per perceel van 1650 tot 1790 bevat, met kadasterkaarten en namen.

De bibliotheken van de Historische Kring Kesteren het Arend Datema Instituut (info@hkko.nl) bevatten ook een honderdtal kwartierstaten en genealogieën, ik vond er o.a. de ordners/ boeken van: Bohne (uit Alberslo), Doelemans, von Drahten, De Haas, den Hartogh, Crum/Krum, Lindtner, Monheimius en Winnemuller uit Benstrop bij Löningen.

Al met al een geslaagde en gezellige bijeenkomst. Een aanrader dat museum. Heel typerend is ook, dat het graf van de baron en barones in het bos erachter alleen hun initialen en korte achternamen bevat, geen titels...

Nadere kennismaking met...

door Marry Luken

In de rubriek 'Nadere kennismaking' laten we deze keer **Cees Smit** aan het woord. Op een rustige herfstdag fiets ik naar het huis van Cees Smit aan de Middenweg in Heerhugowaard. 'Kom maar lekker vroeg' heeft hij gezegd toen ik de afspraak maakte. Dus we zitten al bijtijds aan de koffie.

Cees werd als Cornelis Johannes Maria Smit in 1946 geboren te Grootebroek alwaar zijn vader een slagerij had. Hij was het zesde kind en er zouden er nog vier volgen, van wie er één zeer jong overleed. In 1957 verhuisden ze naar Hoorn waar zijn vader een automatiek met snackbar begon. Vader boerde goed, maar had het erg druk en niet veel tijd voor de kinderen. Daarom leek het hem verstandig dat Cees na de lagere school naar een internaat ging. Gelukkig had Cees weinig last van heimwee, hij had daar eigenlijk wel een mooie tijd en haalde kattenkwaad uit. Daarna werd hij electronicamonteur, ontmoette Ans (Veken) en nadat ze getrouwd waren gingen ze in Heerhugowaard wonen.

Eind jaren 70 krijgt hij een boekje onder ogen genaamd 'Stamboom van het geslacht Smit', samengesteld door A.A.G. Smit uit Wognum. Omdat het om een rooms-katholieke familie gaat en de voornaam Dirk of Jan er veel in voorkomt MOET het wel familie zijn... maar Cees kan zichzelf er niet in terugvinden. Hij denkt: 'Dat moet wel een fout zijn'. Het probleem 'waar hoor ik dan wel thuis' laat hem niet meer los en dwingt hem zijn familie vragen te stellen en daarna volgen talrijke bezoeken aan vele archieven.

Cees Smit en Ans Veken

Allereerst brengt hij zijn eigen familie in kaart. De stamvader is Jan Jansz Smit die in 1767 in Uitgeest overlijdt. Volgende generaties vinden we in de Starnmeer, de Beemster, Broek in Waterland, Ursem, de Wogmeer, Grootebroek, Hoorn.... In 1988 worden de onderzoeksresultaten gebundeld en verschijnt een heel leuk boek dat met een oplage van 200 in de familiekring gretig aftrek vindt.

Blijkbaar heeft Cees de smaak te pakken. ‘Tja, wat is er zo leuk aan genealogie?’ ‘Nou, het puzzelen, de levensgeschiedenissen’. Nieuwsgierig geworden naar de roots van echtgenote Ans begint Cees zijn speurtocht naar de familie Veken en eindigt bij Adriaen Jacobs, die vóór 1718 overlijdt op de Veeckent, dat we tegenwoordig kennen als het bedrijventerrein De Veken bij Opmeer. Ook deze familie wordt uitgeplozen en in 1995 verschijnt een soortgelijk boekwerk als van de familie Smit. Ditmaal in een oplage van 300 stuks en dat blijkt eigenlijk te weinig.

Na beide West-Friese families wordt Cees nieuwsgierig naar de herkomst van de familie van zijn schoonmoeder Leentje Goutier, met een Frans klinkende naam dus. En inderdaad, in tegenstelling tot de vorige genealogieën wordt hij al snel gedwongen zijn onderzoek te verplaatsen buiten West-Friesland. Eerst naar Groningen, maar daarna naar... Normandië. Bovendien neemt internet een vlucht zodat behalve de archieven ook thuis achter de pc veel gezocht kan worden. En Cees houdt toch al niet zo van tv kijken.

Archiefbezoek en internet leveren vele Goutiers op. Niet iedere Goutier kan in de stamboom gekoppeld worden, maar wel de Goutiers uit Indonesië.

“En wat vindt mevrouw Smit van de hobby van haar man?” Al snel blijkt dat Cees niet alleen internet afspeurt maar ook naar allerlei plaatsen gaat om leden van de familie Goutier persoonlijk te ontmoeten. Als ze in Nederland een weekendje weg gaan, bijvoorbeeld naar een huisje bij het Pieterpad, dan blijkt dat vaak ‘toevallig’ in de buurt te zijn van iemand die Goutier heet en bij wie Cees een bezoekje wil afleggen.

Maar ook buiten de landsgrenzen gaan ze op zoek naar Goutiers. Indrukwekkend is een van hun bezoeken aan Thailand, waar in 1943 een familielid van uitputting stierf bij de aanleg van de Birmaspoorlijn. Op de erebegraafplaats zoeken ze het graf en leggen er bloemen neer.

Cees heeft van de familie Goutier inmiddels een omvangrijke genealogie samengesteld en veel foto's, kaarten, copieën van aktes verzameld. Hij beraadt zich of hij de gegevens van de familie Goutier in boekvorm gaat uitgeven.

Ik was onder de indruk van zijn genealogisch onderzoeken, de historische achtergronden, de vele foto's en de reizen die hij samen met Ans heeft gemaakt. U wilt niet weten hoe laat ik pas weer naar huis fietste.

*Trouwfoto van
Wilhelmus Adrianus Goutier
en
Juliana Niks.*

*De vijf zoons
van
W.A.
Goutier en
J. Niks
bij het graf
van hun
vader
in Thailand.*

Bijzonderheden in DTB en BS

door Rob Bijpost

Dat er door functionarissen in kerkelijke of gemeentelijke dienst fouten worden gemaakt of niet ter zake doende aantekeningen worden bijgeschreven, is natuurlijk bekend bij genealogen die regelmatig in een archief of op internet familieleden proberen op te sporen.

Maar af en toe kom je wat tegen waarvan je denkt: Moet dat nou echt?

En ook nog, zoals in onderstaand voorbeeld uit Gereformeerd Andijk, een potje maken van het doopboek. De andere fragmenten zijn ook uit Gereformeerd Andijk.

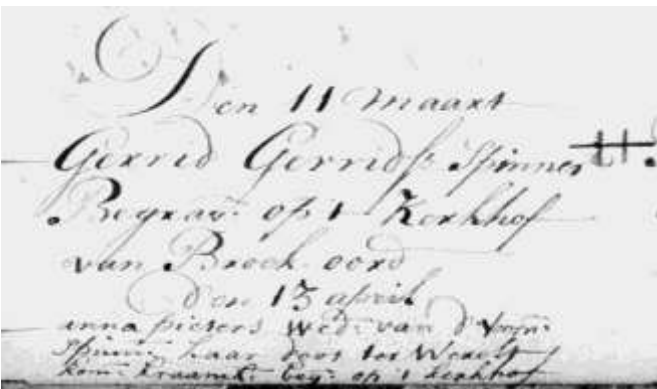
Geboren 6 februari 1801: Soutje.

Gedoopt 22 maart 1801, voornamelijk wegens ziekte van de vader.

Vader: Gerrit Pietersz., doch nu ziek.

Moeder: Maartie Groot: wegens de nog aanhoudende zwakte van haar man dit kind zelve ten doop hield.

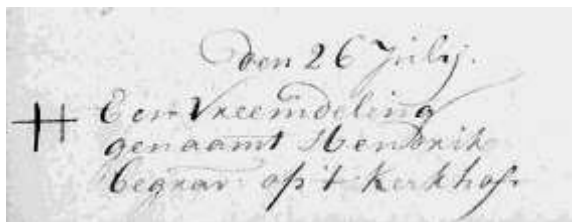
Getuige: De moeder zelve.

Deze acte heeft niet te maken met een fout maar wel met het feit dat deze tranentrekkend is. Eerst vader op 11 maart en dan zijn zoon op 13 april in het kraambed.

De 11 maart Gerrid Gerridsz. Spinnen. Begraven op 't kerkhof van Broek/oord.

den 13 april Anna Pieters, weduwe van d'voornoemde Spinnen, haar doot ter werelt komende kraamkind begraven op 't kerkhof. Arme vrouw.

Den 26 Julij.
+ Een Vreemdeling
genaamt Hendrik
begrav op 't kerkhof.

Nevenstaand nog zo'n tranentrekker.
den 26 julij een vreemdeling genaamt Hendrik begraven op 't kerkhof.

Wie is Hendrik? Wie weet waarhij vandaan komt? Heeft hij ergens een vrouw en kinderen? Zijn er andere familieleden of vrienden, die zich zorgen maken over wat hem misschien is overkomen?

Onderstaand een geval dat een zeergeleerde heer een belangrijke plechtigheid is vergeten.

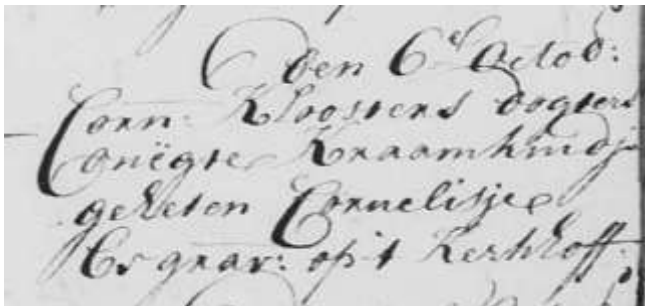
Getrouwt voor de Wethouders der Steede Grootebroek
op den 6 Maj 1804 ten Zelfen Dagen ook
kerkelijk door M. Brugman bij Absentie
van de Predikant die niet kwam om hen te
prediken.

Getrouwt voor de wethouders der steede Grootebroek op den 6 maj 1804 en ten zelven daage ook kerkelijk door M. Brugman bij absentie van de Predikant die niet kwam om hen te prediken.

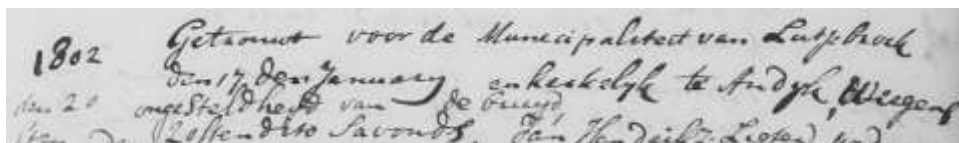
Hierna een kraamkind dat door de vader is aangegeven.

De schrijver in het begraafboek strooit nog wat extra zout in de wonde door te stellen dat vader en moeder niet gehuwd zijn.

den 6^e october (1729)
Cornelis Kloossens dogter
onëgter kraamkindje
geheten Cornelisje.
Begraven op 't kerkhoff.

Als laatste een leuke vermelding van twee trouwplechtigheden. De eerste vond plaats op het gemeentehuis van Lutjebroek en de tweede in de gereformeerde kerk in Andijk, waarbij ook de reden, waardoor de plechtigheden zich niet op één dag hebben plaatsgevonden, wordt vermeld.

1802

Getrouwt voor de Municipaliteit van Lutjebroek den 17 den januarij en kerkelijk te Andijk, wegens ongesteldheid van de bruid.

In de kantlijn staat tevens: den 20 sten als tweede datum.

Nieuws over het digitaliseringsproject van de NGV

De programmatuur is uitgebreid zodat behalve rouwkaarten ook huwelijkskaarten, geboortekaartjes, advertenties etc. geïndexeerd kunnen worden. Het scannen van de kaartjes verloopt voorspoedig. Ruim 190 vrijwilligers helpen met indexeren. In november waren van ruim 350.000 scans **een miljoen namen** ingevoerd! Neem af en toe eens een kijkje in de database die dagelijks groeit. Wilt u helpen de database sneller te laten groeien en thuis indexeren wanneer het u schikt? Neem dan contact op met Marry Luken, e-mail vcscanbeheer@gmail.com.

Adressen NGV Afdeling Hollands Noorderkwartier

Afdelingsbestuur

Voorzitter	mw. T.A.C. Schoehuijs-de Vries Voordam 30, 1811 MA Alkmaar, tel: 072-5119998, e-mail: truusschoehuijs@kpnmail.nl
Secretaris, PR en plv. afd. afgev.	mw. W.J. Hermanus-Schipper Wipmolen 10, 1823 GB Alkmaar, tel: 072-5154716, e-mail: wil.hermanus@gmail.com
Penningmeester	J.Th. Reijngoud, Kasteellaan 15, 1829 BD Oudorp, tel: 072-5126229, e-mail: reijngoud@zonnet.nl bankrekening: NL72 INGB 0000 1083 34 t.n.v. NGV-afd. HNK te Alkmaar
Vice-voorzitter en afd. afgev.	J.J. Kaldenbach Amstelstraat 18, 1823 EV Alkmaar, tel: 072-5123029, e-mail: jos.kaldenbach@tiscali.nl
Lid	P.D. Aaij Merwedestraat 23, 1823 VK Alkmaar, tel: 072-5119510, e-mail: pdaaij@hetnet.nl
Lid	J. Breggeman Willem de Zwijgerlaan 53, 1901 CP Castricum tel: 0251-656701, e-mail: jbreggeman@zonnet.nl

Overige functies

Bibliotheek	J. Th. Reijngoud (adres zie boven)
Kwartierstaten- boeken	P.D. Aaij (adres zie boven)

HNK afdelingsblad en -site

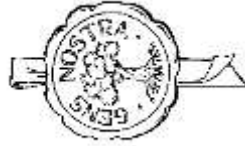
Redactie, redactie-adres, webmaster HNK- site, nieuwsbrief	G. Telman Hulstlaan 87, 1702 VK Heerhugowaard, tel: 072-5715452, e-mail: telgriffam@hetnet.nl
Eindredactie	mw. M.C. Luken-Sluis Hulstlaan 101, 1702 VK Heerhugowaard, tel: 072-5716779, e-mail: lukensluis@kpnmail.nl
Redactie Verzending (coördinatie)	J. Breggeman (adres zie boven) mw. H.T.H. Zonneveld-Aupers Slochterwaard 137, 1824 KT Alkmaar, tel: 072-5128124, e-mail: henny@bsg.nl

HNK-site: <http://hollandsnoorderkwartier.ngv.nl/>

DUKWERK

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Nederlandse Genealogische Vereniging
Afdeling Hollands Noorderkwartier
Secretariaat: Wipmolen 10, 1823 GB Alkmaar